

der er foretaget i Anledning af et i indeværende Rigsdagssamling henvist Andragende:

Skrivelsen vil blive optaget i Tillæg B.

Indenrigsministeren har ved Skrivelse af Dags Dato underrettet mig om, at han ønsker her i Tinget at fremsætte Forslag til Lov om kommunale Dyrtidsforanstaltninger.

Udenfor Dagsordenen har Indenrigsministeren Ordet for at fremsætte det nu anmeldte Lovforslag.

**Indenrigsministeren (Rode):** Jeg skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting: *Forslag til Lov om kommunale Dyrtidsforanstaltninger.* Da Rigsdagens Arbejdstid er knap, vil det høje Ting neppe undre sig over, at Lovforslaget gaar ud paa en Forlængelse af den nugældende Dyrtidslov kun for et Kvartal. Bestræbelser for at genoptage en Forhandling om de Punkter, hvorom der har været Uenighed her i Tinget og i Rigsdagen i det hele, vilde sikkert ikke nu i den korte Tid, der er tilbage af Samlingen, være frugtbringende. Derfor maa efter min Opfattelse en almindelig Revision af Loven om kommunale Dyrtidsforanstaltninger henstaa til umiddelbart efter den nye Rigsdags Sammentræden.

Lovforslaget gaar ud paa for det kommende Kvartal at sikre Kommunerne Adgang til at fortsætte deres Bestræbelser for at imødegaa Dyrtidens Følger. I Lovforslaget er der optaget et Par Tilføjelser, for hvis Gennemførelse jeg dog tror, der ikke vil være Vanskeligheder. Den ene gaar ud paa at give Kommunerne Ret til blandt de Udgifter, for hvilke de kan udskrive Til lægsdyrtidsskat, at optage ogsaa det Indtægtstab, som de maatte lide, hvis der gives dem Bemyndigelse til at eftergive visse Skatteydere kommunale Skatter. Lovforslag herom er vedtaget i Folketinget og er for Øjeblikket til Behandling i Lands tinget. Naar Kommunerne faar Adgang til at frigive Skat, giver de Afkald paa en Indtægt. Ved at give dem Adgang til at skaffe sig Erstatning ved Dyrtidstillægs skatten vil de faa Erstatning for denne Afgang i Indtægt hos Skatteydere, der er i Stand til at betale denne Skat. De to Foranstaltninger tilsammen vil saaledes virke som en Omlægning af Skatterne fra dem, der paa Grund af Forholdene ikke er i Stand til at bære dem, og til dem, der er i Stand dertil. Endvidere foreslaas

det i Overensstemmelse med Ønsker, som er udtalte af de kommunale Raads Organisationer, at der skal ydes Refusion af Statskassen i Overensstemmelse med Dyrtidslovens Regler, fra 1. April 1917 at regne, for Kommunernes Administrationsudgifter vedrørende Dyrtidsloven. Og det foreslaas, at der skal ydes Kommunerne Godtgørelse af Staten for det Rentetab, de lider ved at maatte optage Laan til foreløbig Udredelse af Udgifter ved Dyrtidsloven. De kommunale Raads Organisationer havde anmodet om store Forskud af Staten til at afholde disse Dyrtidsudgifter. Det er for Staten ikke ønskeligt at give saadanne, men paa den anden Side vil det være rigtigt, at Kommunerne ikke lider noget som helst Rentetab ved paa denne Maade at staa i Forskud til Staten.

Endelig foreslaas det at stille et Beløb af 1/2 Million til Indenrigsministerens Raadighed til Fordeling efter Samraad med begge Tings Finansudvalg blandt Kommuner, der er særlig haardt økonomisk ramt som Følge af Dyrtiden. Distriktsraadet for Odense St. Hans Landdistrikt samt Sogneraadene for Falslev-Vindblæs Kommune i Randers Amt og Nr. Tranders Kommune i Aalborg Amt har under Henvi sning til Kommunernes særlig uheldige, økonomiske Stilling anmodet om, at Dyrtidslovens Regler i Henhold til §§ 9 og 10 maa komme dem til gode. Derom føres for Øjeblikket Forhandling med Folketingets Finansudvalg, som har givet Tilslutning, og med Landstingets Finansudvalg. Men Anvendelsen af Dyrtidslovens §§ 9 og 10 overfor saadanne vanskelige Kommuner vil ikke slaas til. Derfor foreslaas det at have et Beløb til Raadighed, særlig til saadanne Kommuner, der har ansøgt derom, og til andre, der er i samme Stilling.

Indenrigsministeriet har fra alle Kommuner indhentet Udtalelser om Dyrtidslovens Forvaltning og har anmodet Statistisk Departement om at undersøge, hvilke Resultater der derved fremkommer. Ved en Skrivelse af 9. Marts d. A., som altsaa lige er kommet mig i Hænde, har det statistiske Departement meddelt disse Resultater. Statistisk Departements Skrivelse og samtlige Bilag skal blive tilstillet det høje Ting, men jeg mener at burde allerede her give en kort Oversigt over den Forvaltning, som har fundet Sted. Det drejer sig om hele den Tid, for hvilken den nuværende Dyrtidslov gælder, nemlig de 15 Maaneder fra 1. Januar 1917 til 31. Marts 1918. Der er gjort særskilt Rede for hver af de 3